

***Tradescantia zebrina* (Inch plant)**

Classification-

Kingdom- Plantae

Division- Magnoliophyta

Class- Liliopsida

Order- Commelinales

Family- Commelinaceae

Genus- *Tradescantia*

Species- *zebrina*

Habitat- Native to southeastern Mexico and Central America; prefers warm, humid environments with indirect sunlight and moist, well-drained soils.

Morphology- *Tradescantia zebrina* is a fast-growing, trailing, herbaceous perennial commonly cultivated as a groundcover or hanging plant. It features creeping or ascending stems that root at the nodes, with fleshy, ovate leaves arranged alternately along the stems. The upper leaf surface is variegated with silvery-green and purple stripes, while the undersides are deep purple. The stems are succulent and can break easily, aiding vegetative propagation. Flowers are small, typically purple to pink, with three petals and appear in terminal or axillary cymes, though they are less prominent than the foliage.

Economic Importance-

Valued for rapid vegetative propagation and low maintenance in landscaping. Studied for its potential in phytoremediation due to pollutant-absorbing properties.

ट्रेडेस्कैंटिया ज़ेब्रिना (इंच प्लांट)

वर्गीकरण -

जगत - पादप

विभाग - मैग्नोलियोफाइटा

वर्ग - लिलियोप्सिडा

क्रम - कॉमेलिनालेस

कुल - कॉमेलिनेसी

जाति - ट्रेडेस्कैंटिया

प्रजाति - ज़ेब्रिना

आवास (Habitat)

दक्षिणपूर्वी मेक्सिको और मध्य अमेरिका का मूल निवासी; यह गर्म, आर्द्र जलवायु में, परोक्ष सूर्यप्रकाश और नम, अच्छी जल निकासी वाली मिट्टी में अच्छी तरह पनपता है।

आकृति-विज्ञान (Morphology)

Tradescantia zebrina एक तेजी से बढ़ने वाला, लटकने वाला, शाकीय बारहमासी पौधा है, जो अक्सर ग्राउंडकवर या हैंगिंग बास्केट में लगाया जाता है। इसकी रेंगती हुई या चढ़ती हुई डंठलें गांठों पर जड़ पकड़ लेती हैं। पत्तियाँ मोटी, अंडाकार, और बारी-बारी से लगती हैं। ऊपरी सतह पर चांदी-हरी और बैंगनी धारियाँ होती हैं जबकि निचली सतह गहरी बैंगनी होती है। तने रसीले और आसानी से टूटने वाले होते हैं, जिससे इसका वनस्पतिक प्रजनन सरल होता है। फूल छोटे, बैंगनी से गुलाबी, तीन पंखुड़ियों वाले होते हैं और सिरे या कांख में लगते हैं, लेकिन पत्तियों की तुलना में कम दिखते हैं।

आर्थिक महत्व (Economic Importance)

कम रखरखाव और तेज वृद्धि के कारण सजावटी पौधे के रूप में लोकप्रिय। पर्यावरण से प्रदूषकों को सोखने की क्षमता के कारण फाइटोरिमेडिएशन (phytoremediation) में अध्ययन किया जाता है।

ਟਰੈਡੈਸਕੈਂਟੀਆ ਜੇਬਰੀਨਾ (ਇੰਚ ਪਲਾਂਟ)

ਵਰਗੀਕਰਨ

ਰਾਜ - ਪੌਦੇ

ਵਿਭਾਗ - ਮੈਗਨੋਲੀਓਫਾਈਟਾ

ਵਰਗ - ਲਿਲੀਓਪਸਿਡਾ

ਕ੍ਰਮ - ਕੋਮੈਲੀਨੇਲਸ

ਪਰਿਵਾਰ - ਕੋਮੈਲੀਨੇਸੀ

ਜੀਨਸ - ਟਰੈਡੈਸਕੈਂਟੀਆ

ਪ੍ਰਜਾਤੀ - ਜੇਬਰੀਨਾ

ਆਵਾਸ (Habitat)

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ-ਪੂਰਬੀ ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਗਰਮ ਅਤੇ ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪਰੇਛ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਨਮੀ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਹੋਵੇ।

ਆਕਾਰ ਰਚਨਾ (Morphology)

Tradescantia zebrina ਇੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਵਾਲਾ, ਲਟਕਣ ਵਾਲਾ ਬੂਟਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਢਕਣ ਜਾਂ ਟੰਗਣ ਵਾਲੇ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਰੈਗਦੀਆਂ ਜਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੰਢਾਂ ਤੇ ਜੜ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਅੰਡਾਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਉੱਪਰੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚਾਂਦੀ-ਹਰੀ ਅਤੇ ਜਾਮਣੀ ਧਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਹੇਠਲੀ ਸਤ੍ਹਾ ਗੂੜ੍ਹੀ ਜਾਮਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟਾਹਣੀਆਂ ਰਸੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਤਕਨੀਕੀ ਵਾਧੂ ਵਾਧੂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੁੱਲ ਛੋਟੇ, ਜਾਮਣੀ ਤੋਂ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦੇ, ਤਿੰਨ ਪੱਖੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟਾਹਣੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਜਾਂ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ (Economic Importance)

ਘੱਟ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਾਧੇ ਕਰਕੇ ਘਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ।

ਇਹ ਪੌਧਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੋਖਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫਾਈਟੋਰੀਮੀਡੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।